

FINNMARKSSYKEHUSET
FINNMÁRKKU BUOHCCIVIESSU

Informasjon fra Finnmarkssykehuset til husstander i Øst-Finnmark

Oktober 2018

www.finnmarkssykehuset.no

Velkommen til nye
Kirkenes sykehus!

Tidenes helseløft i Finnmark

12. oktober skjer den første åpningen av et helt nytt sykehus i Finnmark på over 60 år. Pasienter og ansatte vil få en helt ny hverdag med nye Kirkenes sykehus. Ekstra gledelig er det at dette er en del av en stor helsesatsing som nå pågår i Finnmark, den største gjennom tidene.

Det var stor stas da Kirkenes sykehus sto ferdig i 1955, og de første pasientene kunne ta det i bruk. Sykehuset på Prestøya var det ene av to distriktssykehus som ble bygget i et fylke preget av gjenreisning etter raseringen under 2. verdenskrig, og representerte også da et stort løft for helsetilbudet i vår nordligste del av landet. Det andre var Hammerfest sykehus, og i likhet med dette sykehuset hadde det vært brakketilværelse frem til de mer permanente bygningene kom opp. Siden oppføringen på 1950-tallet har sykehusene blitt modernisert en rekke ganger. I tillegg er de bygd ut. Kirkenes fikk sin store utbygging i 1978, Hammerfest i første halvdel av 1980-tallet.

Bygningsmassen og løsningene er preget av at sykehusene ble bygget for en tid med andre krav og medisinskfaglige løsninger og -ikke minst - annen teknologi. Det har vi for lenge siden tatt konsekvensen av, og nå ser vi omrisset av morgendagens spesialisthelsetjeneste i Finnmark.

Milepel for pasienttilbudet

12. oktober 2018, datoen for den offisielle åpningen av Nye Kirkenes sykehus, vil skrive seg inn i historien som en viktig milepel for pasienttilbudet i Øst-Finnmark, og for hele Finnmarks befolkning. I løpet av ukene som følger vil det pågå flytting og prøvedrift, og i løpet av november er planen at landets mest moderne sykehus er i full drift. Målet med prøvedriften er å bli kjent med bygget og utstyret, og å avdekke eventuelle forbedringspunkter, slik at vi driver godt og effektivt og kan gi pasientene et tilbud av høy kvalitet i moderne og lyse lokaler. Det fortjener pasientene. Kirkenes sykehus har også en viktig rolle som «grenseland-sykehus», med et godt samarbeid med våre naboer i øst.

Å bygge et sykehus er en lang prosess, som omfatter mange faser på veien mot åpningen. Arbeidet med Kirkenes startet i 2007 med en såkalt idéfase, og gikk deretter over i en konseptfase, før styret i Helse Nord i desember 2010 ga grønt lys til å gå i gang med forprosjektet. Tre år senere, i desember 2013, ble forprosjektet godkjent, og våren 2014 ble det første spadetaket tatt på tomten ved Stuorrajávri – Andrevann, midtveis mellom Kirkenes sentrum og Hesseseng. Sykehusmodulene som var bygget i Tyskland, ble fraktet med skip til Kirkenes sommeren 2016, og sykehusbygget begynte å reise seg. Nå tar vi det i bruk.

En ny hverdag: pasienter og ansatte vil få en helt ny hverdag med nye Kirkenes sykehus, sier Eva Håheim Pedersen.

Foto: Bernt Nilsen

Eva Håheim Pedersen.

Vi legger ikke skjul på at vi har møtt flere utfordringer underveis som har gitt forsinkelser, særlig det siste året. Men vi har løst utfordringene, og kan nå stolt vise frem det nye sykehuset, bygget for morgendagens sykehusdrift og med det siste av medisinskteknisk utstyr.

Et historisk løft

Et godt helsetilbud er noe av det viktigste vi har i samfunnet vårt. Det handler om trygghet. Om vissheten om at du er i de beste hender når situasjonen plutselig er der. Og at helsepersonellet har de beste rammebetingelsene når de skal behandle pasienten.

Det er i seg selv en stor og viktig hendelse at nye Kirkenes sykehus kommer i drift, men ser vi fylket under ett, er dette første steg i en helsesatsing som savner sidestykke i Finnmark. Dette er en del av det jeg vil kalle et historisk løft for helse i hele landets nordligste fylke.

Parallelt med dette jobber Finnmarkssykehuset med tre andre prosjekter i Karasjok, Alta og Hammerfest. I 2024 er målet at vi

i Finnmark har to nye sykehus; det ene i Kirkenes, det andre i Hammerfest, Klinikk Alta og Samisk helsepark i Karasjok.

Over 4 milliarder kroner blir investert i et nytt og bedre helsetilbud til innbyggerne i landets nordligste fylke. Til sammen bygger vi 50.000 kvadratmeter helsebygg. Det har aldri skjedd før, og må uten overdrivelse kunne kalles tidenes satsing på helse her nord.

Krevende område

Hva er det så som ligger i disse byggene? Finnmarkssykehuset er et lite helseforetak, med vel 2.000 ansatte. Finnmark er med sine 48.618 kvadratkilometer og knapt 76.000 innbyggere et krevende fylke å drive helsevirksomhet i. Ingen andre helseforetak i Norge har slike utfordringer, og vi må finne kloke løsninger som gir mest for pengene, sam-

«Ser vi fylket under ett, er dette første steg i en helsesatsing som savner sidestykke i Finnmark»

tidig som det sikrer et best mulig tilbud for samtlige av fylkets innbyggere. En stor del av løsningen ligger dermed i kombina-

sjonen teknologi og fleksibilitet.

•Først og fremst blir det nytt og moderne utstyr på alle fire stedene. Bygningene er tegnet på bakgrunn av erfaringer fra sykehusdrift gjennom flere tiår, og omfatter både trivselsmessige forhold og løsninger for en effektiv behandling.

•I tillegg vil for eksempel pasienter i Alta være de første i Europa til å ta i bruk robotassistert ultralyd, slik at de slipper å reise. I første omgang gjelder det fødende, men det er siden mulig å utvide til også andre. Dette blir en permanent løsning ved Klinikk Alta, og jeg er bare kjent med at Canada så langt har tatt dette utstyret i bruk.

•Vi bygger ut CT- og MR-tilbudet i Vest-Finnmark, og har med dette en overkapasitet i Finnmark. Maskinene i fylket vil aldri bli fullt utnyttet, men vi velger likevel å gjøre det slik for å gi bedre pasientopplevelser.

•Og flere får tilbud om dialyse «hjemme», slik at pasientene slipper å reise til sykehusene for å få behandling. Dette er bare noen eksempler på det vi gjør med spesialisthelsetjenesten i Finnmark. Pasienten er viktig.

•På sikt skal vente- og behandlingstiden i Finnmark vesentlig ned gjennom bedre utstyr og -logistikk, og vi er allerede på vei mot målet.

•Pasienter vil behandles der det er kortest ventetid, og der spesialistene ambulerer, enten det er i Kirkenes, Alta, Hammerfest eller Karasjok. På denne måten slipper pasienten å vente unødige, og vi utnytter kapasiteten i Finnmark bedre.

Det er konkurranse om helsepersonell i hele Norge, men vi har tro

på at satsingen på nye bygg, nytt utstyr og ny teknologi vil være et viktig bidrag til rekrutteringen av helsepersonell til Finnmark. I høst kom Finnmarksmodellen, et samarbeid med UiT – Norges arktiske universitet, i full drift. Etter en prøveperiode med liten klasse, er det nå 12 legestudenter som har sine to siste studieår ved Finnmarkssykehuset. Vi tror også dette vil være et viktig virkemiddel i forhold til rekrutteringen av legespesialister, både i spesialist- og kommunehelsetjenesten i Finnmark.

Mye å glede seg over

Men nå er det nye Kirkenes sykehus som gjelder. Å få snudd tilværelsen og bli pasient kan være dramatisk for den enkelte. En av helsevesenets oppgaver er å gjøre situasjonen lettere. Finnmarkssykehuset har vel 2.000 dyktige og dedikerte medarbeidere - 460 av dem ved Kirkenes sykehus - og alle jobber for ett mål: Pasientens beste.

I tillegg til omsorgen for pasienten tror vi at lyse og trivelige lokaler bidrar til å gjøre det lettere å være pasient. Nye Kirkenes sykehus har store, åpne flater, kontrastvegger i friske, oppkvikkende og behagelige farger, flotte atrier der det er mulig å rusle rundt, eller bare sitte og la tankene fare. Og det er vakker kunst som binder gammel og ny tid sammen.

Det er svært mye å glede seg over når det gjelder helsesatsingen i fylket. Vi går faktisk akkurat nå inn i en ny tid. Det skal vi tenke på når vi nå åpner det første nye sykehuset i Finnmark på over 60 år. Gratulerer, alle sammen.

*Eva Håheim Pedersen
Administrerende direktør i
Finnmarkssykehuset*

En avis fra Finnmarkssykehuset

Ansvarlig redaktør: Eirik Palm
Trykk: Sør-Varanger avis

Redaktør: Andrea Kovanen Sæten
Opplag: 5800

Design og grafisk produksjon: Finnmarkssykehuset
Alle foto forside: Bernt Nilsen

Nytt sykehus- en krevende prosess!

Endelig nærmer vi oss mål – et nytt og moderne sykehus i Kirkenes, til glede for pasienter og pårørende i Øst-Finnmark og til glede for sykehusets ansatte!

Planlegging og bygging har pågått i over 10 år fra start av idéfasen tidlig i 2008. Arbeidet i den tidlige fasen har fulgt statens retningslinjer for sykehusplanlegging fram til forslag til forprosjekt som forelå i juni 2013. Forprosjekt hadde et forslag til kostnadsramme på 1.800 mill. kroner og en ibruktage tidlig i 2018. Utover høsten 2013 måtte det gjøres kostnadsuttak i prosjektet før det ble godkjent Helse Nord RHF i desember 2013 med en ramme på 1.460 mill. kroner.

Kostnadsrammen inneholdt både byggelånsrenter og prisstigning, noe som betydde at rask framdrift var viktig for å få mest mulig hus for pengene. «Tid er penger» ble mottoet, og umiddelbart etter godkjenningen i Helse Nord RHF kunngjorde vi anbuds konkurranse for den første entreprisen B01 som omfattet klargjøring av tomt. Det oppdraget gikk til Oscar Sundquist AS i Kirkenes, og helseminister Bent Høie var med å ta det første spadetaket i mai 2014.

I dag er den samme helseministeren med på den offisielle åpningen av det nye sykehuset. Det tok altså vesentlig lengre tid å planlegge og beslutte bygging av det nye sykehuset, enn det tok å bygge det. Det er ikke uvanlig i sy-

kehusprosjekter, og det forteller om kompliserte planleggings- og beslutningsprosesser.

Entreprise

Mens klargjøring av tomt pågikk utarbeidet vi våren 2014 konkurransegrunnlaget for å anskaffe de neste byggentreprisene og for medisinteknisk og annet sykehusutstyr. Byggingen ble delt inn i to totalentrepriser: B02 som omfattet plan 1 med teknisk sentral og andre viktige servicefunksjoner mens B03 omfattet plan 2 og 3 med selve sykehusfunksjonene.

Med totalentreprise menes en entreprisform der entreprenøren har ansvar for både prosjektering og bygging.

Bakgrunnen for denne delingen i to entrepriser var på den ene side å gi muligheter for den regionale byggebransjen å delta i konkurransen om en del av et oppdrag som kunne løses regionalt, og på den annen side de riksdekkende entreprenørene som hadde gitt tydelig tilkjenne at de kun ville bygge «alt eller ingenting». Konkurransen ble derfor lagt opp slik at tilbyderne kunne by på begge kontraktene eller på bare en av dem. Ved avslutning av forhandlingene med de prekvalifiserte entreprenørene forelå det i de-

sember 2014 tilbud fra fire entreprenører. Etter reglene i Lov om offentlige anskaffelser og etter prosjektets tildelingskriterier, ble konkurransen vunnet av Kirkenes Byggservice AS for entreprise B02 (plan 1) og Cadolto Fertiggebäude fra Cadolzburg i Tyskland (plan 2 og 3). Cadolto sin byggemåte var å dele bygget inn i seksjoner, bygge dem på fabrikk i Tyskland for deretter å transportere dem til Kirkenes for montering på byggeplass.

Byggeprosessen

Noen stiller spørsmål ved om det var klokt å velge «billigste anbud». Dersom vi skulle valgt det nest billigste tilbudet fra en av de riksdekkende entreprenørene, måtte vi allerede på det tidspunkt hatt en økning i kostnadsrammen på 160 millioner kroner, noe som ble ansett som urealistisk.

Kirkenes Byggservice startet arbeidet med plan 1 våren 2015 da opparbeiding av tomt var ferdig. Samtidig startet arbeidet med prosjektering av seksjonene som skulle bygges på fabrikk i Tyskland. De første seksjonene var klar for transport til Kirkenes og montering på byggeplassen i mai 2016, oppå de konstruksjonene som Kirkenes Byggservice hadde ansvar for. Selve transporten av seksjonene gikk greit, det samme gjorde montasjen som var ferdig i september 2016 – alt tilsynelatende i henhold til foreliggende planer. Deretter skulle innredningsarbeidene i plan 1 fullføres, og seksjonene i plan 2 og 3 skulle fullføres med fasader, kabling og andre arbeider som ikke kunne utføres på fabrikk.

Tidlig i 2017 identifiserte vi en rekke problemer som innebar at sykehuset ikke ville bli ferdig som planlagt våren 2017. Jeg skal ikke gå nærmere inn på disse problemene her, kun konstatere at vi overleverer et tipp topp moderne sykehuset der alt fungerer som det skal og der helse, miljø og sikkerhet er fullt ivarettatt som forutsatt i de opprinnelige planer. Anlegget kan derfor tas i bruk som passivhus med energi fra Andrevann, med rasjonelle planløsninger for fleksibel virksomhet og med moderne, medisinteknisk utstyr.

Ved veis ende

Jeg har medvirket i prosjektet siden 2009, og siden høsten 2013 har jeg vært byggherrens prosjektleder i byggefasen, på heltid og med fast tilhold i Kirkenes. I mine 38 år med sykehusprosjekter, hvorav flere oppdrag som byggherrens prosjektleder, er Kirkenes det mest krevende jeg har hatt ansvar for! Jeg må på den bakgrunn takke min oppdragsgiver for at de viste meg tillit og ga meg sjansen til å «stå han av» slik at vi nå kan fortøye i trygg havn!

Jeg skylder også stor takk til de mange som har hjulpet til i denne krevende utfordringen og støttet byggherrens prosjektledelse. Det gjelder de prosjekterende arkitekter og ingeniører i Momentum arkitekter og i Norconsult. Det gjelder mange lokale firmaer i Kirkenes som har stilt opp når andre har sviktet, og det gjelder den store innsatsen fra våre byggeledere i Multiconsult. Og sist, men ikke minst, en stor takk til mine egne medarbeidere som har sluttet lojalt opp om skipperens strev for å komme i havn!

Gunnar Stumo, prosjektleder NKS, Metier OEC AS

Gunnar Stumo, prosjektleder NKS, Metier OEC AS

Overnatting på tomte: før byggestart overnattet ledelsen på tomten, en samisk tradisjon.

Planlegging: NKS ledergruppa med modell og eierdirektør i Helse Nord, Hilde Rolandsen.

Første spadestikk: byggingen av sykehuset er i gang, mai 2014.

Byggeplass: første seksjon heises på plass mai 2016.

Foto: Gunnar Stumo

Fakta om nye Kirkenes sykehus:

Areal: 20 000 kvm
Behandling og konsultasjonsrom på poliklinikk: 63
2 fødestuer
4 operasjonsstuer
Bygget huser lokaler til AMK-sentralen og Kirkenes storkjøkken

Totalt 54 senger fordelt på:
Medisinske: 24
Kirurgiske: 16
Føde/gynekologisk: 5
Fysisk medisin og rehabilitering: 9
Andre senger:
Intensiv: 4 + 1 luftmitteisolat
Post operativ overvåking: 5

Sjekk hvor timen din er!

Pasienter som er innkalt til time må forholde seg til innkallingsbrevet. Husk å lese nøye på hvor du skal møte opp. Finnmarkssykehuset tar kontakt med deg dersom det blir endringer i timen din.

Besøksadresse

Hovedinngang Kirkenes sykehus, Skytterhusveien 2, 9900 Kirkenes

Felles postadresse for Finnmarkssykehuset:

Finnmarkssykehuset HF, Sykehusveien 35, 9601 Hammerfest

Les pasientjournalen på helsenorge.no

Etter at du eller barnet ditt har vært hos oss for behandling skriver legen en rapport (epikrise) om hva som er gjort og der han eller hun anbefaler hvilken behandling du skal ha videre.

Denne epikrisen og andre dokumenter i pasientjournalen din finner du når du logger deg inn på www.helsenorge.no

Illustrasjon: Colourbox

Kontakt brukerutvalget

Brugerutvalget tar svært gjerne imot saker, men behandler ikke saker vedrørende enkeltpasienter. Har du innspill som kan bidra ved å skrive til:

Brugerutvalget v/ Finnmarkssykehuset, Sykehusveien 35, 9601 HAMMERFEST, eller sende en e-post til postmottak@finnmarkssykehuset.no merk i overskriften at henvendelsen gjelder brukerutvalget.

Følg oss i sosiale medier

Søk opp Finnmarkssykehuset på Facebook og følg oss for nyheter og informasjon

Følg oss på Instagram [@finnmarkssykehusethf](https://www.instagram.com/finnmarkssykehusethf) her deler vi bilder fra hverdagslivet i spesialisthelsetjenesten i landets tøffeste fylke!

Sende e-post?

postmottak@finnmarkssykehuset.no

NB: pasienthenvendelser skal ikke sendes til oss på e-post. Disse må gjøres per brevpost, telefon, eller ved å direkte ta kontakt med avdelingen. Du kan ringe det telefonnummeret som er oppgitt i innkallingen eller søke opp avdelingen på vår hjemmeside.

Blodbanken i Finnmarkssykehuset

Det finnes ingen erstatning for blod. Det kan ikke fremstilles kunstig. Det må gis. Pasientene og helsevesenet er helt avhengig av blodgiverens frivillige innsats og siden blod har begrenset holdbarhet er det et konstant behov for nye forsyninger. Som blodgiver gjør du en viktig innsats for pasienter som trenger blod. melding om du har noen spørsmål!

Vi ønsker deg velkommen som blodgiver!

Du kan melde deg som blodgiver via www.giblod.no, eller ringe blodbanken på Kirkenes sykehus. Besøk gjerne vår Facebookside Blodbanken i Finnmarkssykehuset for mer informasjon - og send oss gjerne en melding om du har noen spørsmål!

Blodbanken på nye Kirkenes sykehus ligger i andre etasje i A2.

Ønsker du mer informasjon om Finnmarkssykehuset finner du det på www.finnmarkssykehuset.no

Ett felles telefonnummer til Finnmarkssykehuset

78 42 10 00

Lab: på det gamle sykehuset var det kun ett prøvetakingsrom, på NKS er det to, det betyr mindre venteproblematikk

Ta bussen til sykehuset

Snelandia har i forbindelse med det nye sykehuset gjort endringer i rutetilbudet i Kirkenes. Boreal Travel har startet opp flybuss mellom flyplassen og Kirkenes.

Endringer på ruter

Rute 111, Ringrute Bjørnevatt - Hesseng - Sentrum vil betjene det nye sykehuset ved Andrevann før ruta går ned til Amfi Kirkenes via Væggerjordet. Merk nye rutetider.

Rute 110, Bybuss Kirkenes vil gå mellom Prestøya og Andrevann slik at de som bor og

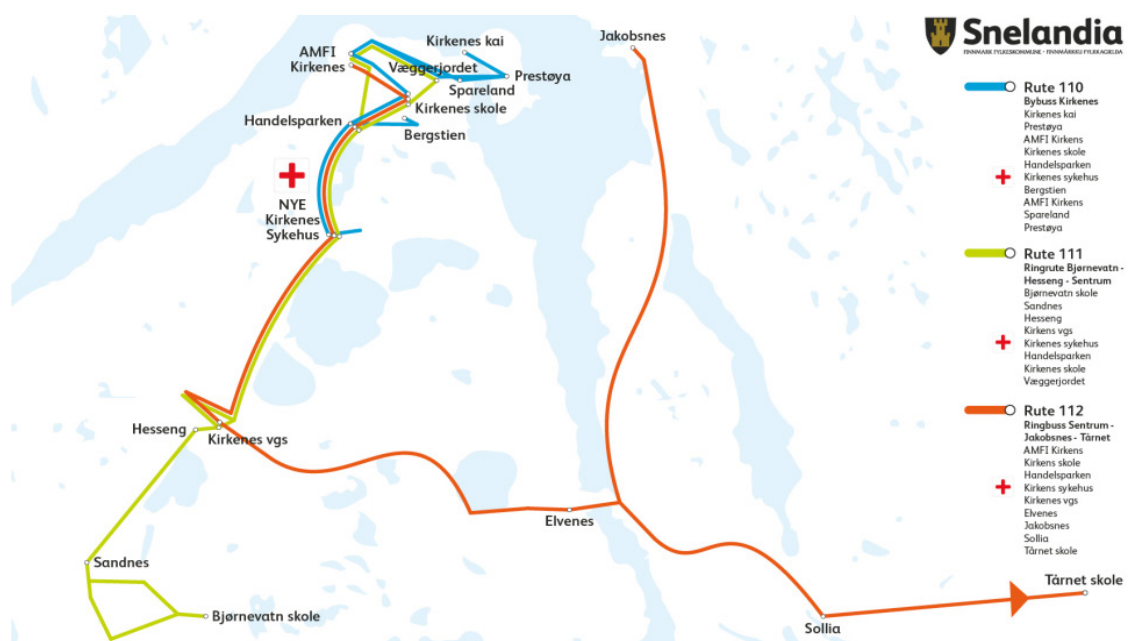
jobber på Prestøya i dag kan forholde seg til en rute, og slippe å skifte buss i sentrum.

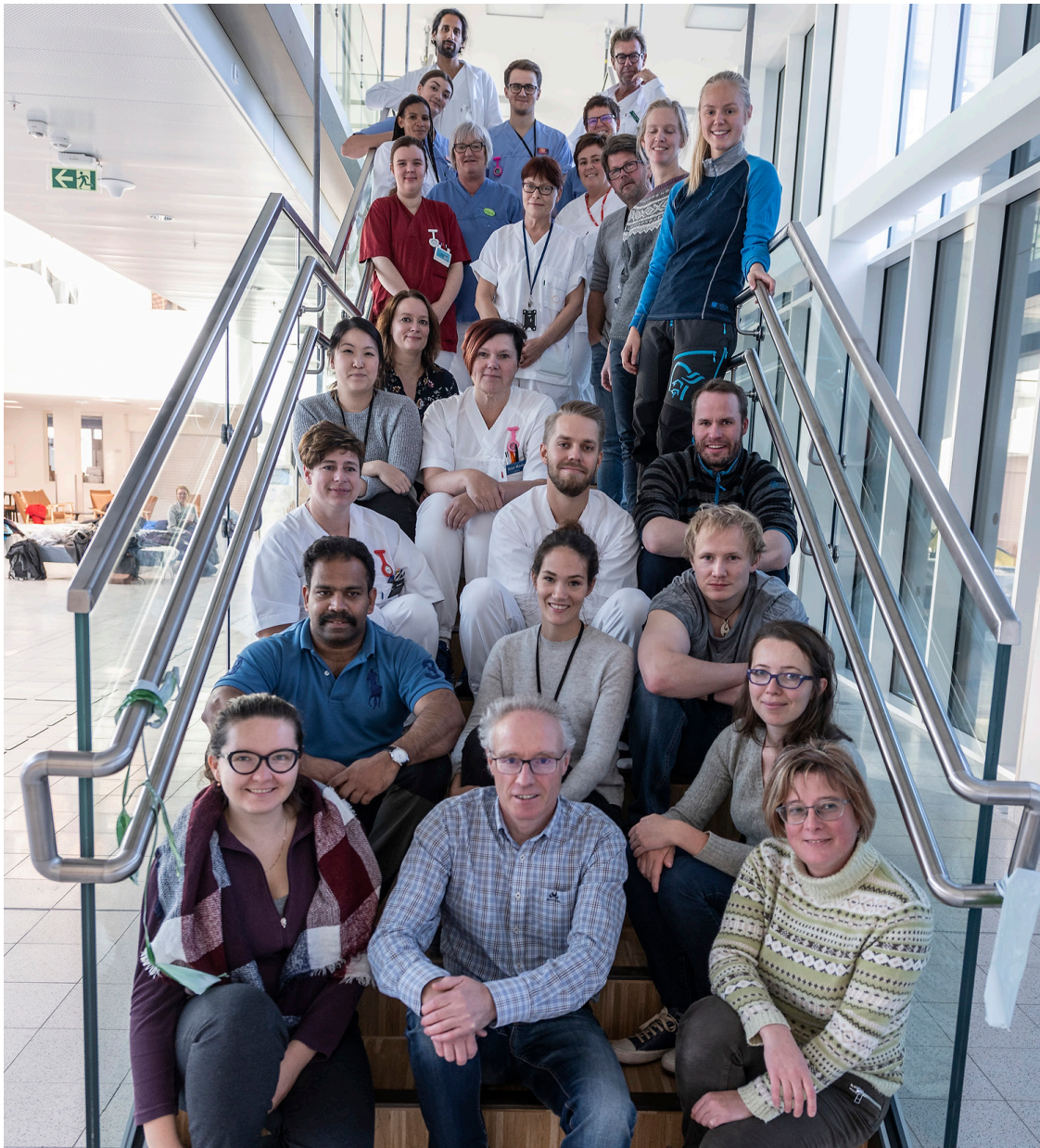
Flybuss

Boreal Travel har startet flybuss mellom Kirkenes og Kirkenes lufthavn, som har holdeplass på nye Kirkenes sykehus. Avgang fra Kirkenes Lufthavn er 08:05/11:20 11:50/14:15/20:20.

Se <https://www.flybussen.no/ruter/kirkenes> for mer informasjon og reiseplanlegger. Med forbehold om endringer.

For oppdatert og mer detaljert informasjon om rutene og rutetabellene, se hjemmesiden til Snelandia www.snelandia.no eller ring ruteopplysningen.

Vil du jobbe med oss?: fornøyde ansatte på plass i trappen i vestibylene på det nye sykehuset.

Foto: Bernt Nilsen.

Ledig stilling!

Finnmarkssykehuset er en av de største arbeidsplassene i Finnmark, og vi trenger mennesker i alle yrkesgrupper. Hos oss får du gode muligheter til både faglig og personlig utvikling. Her betyr du mer!

Våre rundt 2000 medarbeidere fra et stort mangfold yrkesgrupper jobber for å gi pasientene våre et best mulig helsetilbud i Norges tøffeste fylke. I Kirkenes får du nå anledning til å jobbe ved landets mest moderne sykehus, med topp utstyr!

Vi har til enhver tid behov for dyktige og motiverte medarbeidere innen alle fagområder, som hel-

sefag, administrasjon, renhold. Vi trenger også bioingeniører, spesialsykepleiere, psykologer, psykologspesialister, leger, legespesialister, tekniske ingeniører, pedagoger og mange andre.

Du får mange fordeler som ansatt i Finnmarkssykehuset:

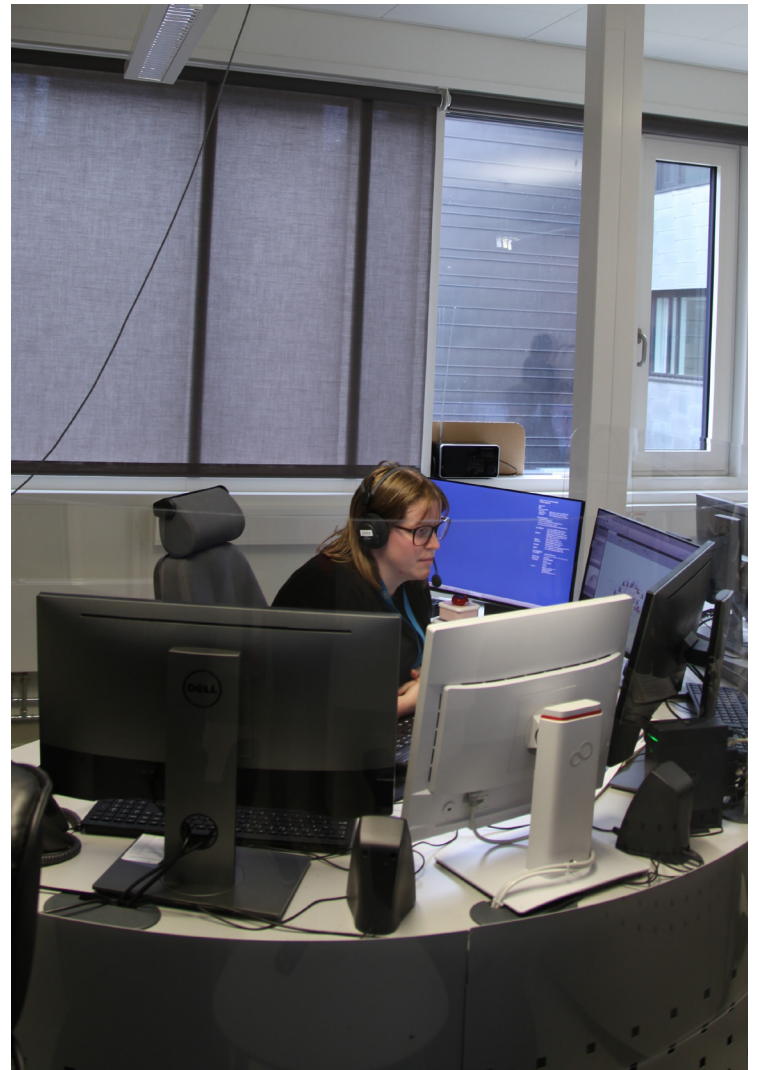
Vi betaler godt
Vi er behjelpelig med bolig, og vi betaler reise- og flytteutgifter
Vi tilbyr videreutdanning innen spesialsykepleie
Vi tilbyr stipend for spesialisering for leger
Vi har gode muligheter for forskning og fagutvikling
Vi har et arbeidsmiljø preget av mangfold
Hos oss får du jobbe på mindre

avdelinger, slik at du får mer varierte arbeidsoppgaver og mer ansvar.

Informasjon om ledige stillinger finner du her: www.finnmarkssykehuset.no/om-oss/jobbe-i-finnmarkssykehuset

"Pasientene her oppe i Finnmark viser oftest en veldig stor taknemlighet overfor den omsorg som de får av doktor og helsevesen, og det gjør også noe med doktoren selv. Jeg betyr mer her for pasientene enn på andre arbeidsplasser jeg har hatt."

- Solveig Nilsson Fossan, Øre-nese-hals-lege, Kirkenes

AMK

Akuttmedisinsk kommunikasjonsentral (AMK) for Finnmark er lokalisert på nye Kirkenes sykehus og var en av de første på plass i nybygget.

Sara Østrem, bildet, er AMK-operatør. En AMK-operatør er en sykepleier eller ambulansarbeider som har

fått spesifikk opplæring i å betjene nødsamtaler. De styrer også hvem som skal utføre og når ambulansoppdragene skal utføres, og de setter hastegrad på de enkelte oppdrag.

De er også de som koordinerer informasjon ved større ulykker slik at riktig helsepersonell blir benyttet til rett tid.

Våre nettsider

På nettsiden til Finnmarkssykehuset, www.finnmarkssykehuset.no, har vi samlet mye nyttig informasjon til deg som pasient, pårørende, ansatt eller helsepersonell fra kommunene.

Når sykdom rammer er informasjonsbehovet stort, og nettsiden vår vil gjøre det enklere for pasienter og pårørende å finne fram til kvalitetssikret informasjon om sykdom, hva som skjer før, under og etter behandling, samt telefoninformasjon om avdelingen du skal besøke.

Behandlingstekster

Sammen med alle helseforetakene i landet, samarbeider vi om å få ut kvalitetssikret informasjon om behandlinger ved alle behandlingssteder. Behandlingstekstene er utarbeidet av fagfolk til nasjonalt bruk og inneholder informasjon om hva du som pasient må vite om det som skjer før, under og etter behandling. Målet med behandlingstekstene er å hjelpe pasienter og pårørende i en sårbar fase, hvor det kan oppstå mange spørsmål. Det ligger i dag over 300 behandlingstekster på vår nettside. Disse er hovedsaklig på norsk, men noen er også oversatt til nordsamisk. Vi jobber kontinuerlig

med å oversette de resterende tekstene til nordsamisk.

Opplæring

Pasient og pårørendeopplæring er en av sykehusets fire hovedoppgaver og en viktig del av pasientbehandlingen. Opplæringen skal legge til rette for pasientenes aktive deltakelse i egen behandling og rehabilitering der målet er mestring.

Finnmarkssykehuset tilbyr opplæring for pasienter og pårørende for et utvalg av kroniske sykdommer og funksjonshemminger. Dersom vi ikke tilbyr kurs for din sykdom, kan du henvises til andre sykehus.

Du finner en oversikt over kommende kurs lokalt, regionalt og nasjonalt under "pasient og pårørende opplæring" på vår forside og du kan lese mer om disse kursene på lenger bak i denne avisen.

Besøk

www.finnmarkssykehuset.no/behandlinger/pasient-og-paerørendeopplæring

for mer informasjon om pasient og pårørendeopplæring for en oversikt over kommende kurs, dine rettigheter og mye mer.

Behandling	Avdelinger	Fag og forskning	Om oss
Behandlinger og undersøkelser fra A til Å	Avdelinger fra A til Å	Om fag og forskning	Om Finnmarkssykehuset
Kreftbehandling	Hammerfest sykehus	SANKS	Jobbe i Finnmarkssykehuset
Pasientreiser i Finnmark	Kirkenes sykehus	Samhandling	Ledige stillinger
	Psykisk helsevern og	Legesida	Kontakt oss

Forsiden: slik ser nettsiden vår ut, bruk søkefeltet eller naviger gjennom menyen på forsidene.

Et nytt og bedre sykehus

Enerom: enerommene har tv og eget bad.

Foto: Bernt Nilsen

Enerom med bad, mindre sengetun, toppmoderne utstyr og kunst som alle kan nyte, både ute og inne. Det nye sykehuset ved Andrevann i Kirkenes blir landets mest moderne sykehus og er et enormt løft for i helsetjenestene for befolkningen i Øst-Finnmark.

Poliklinisk virksomhet har gjennomgått en stor omlegging i det nye sykehuset. På det gamle sykehuset var det tre ulike poliklinikker innen somatikken (gynekologi, medisin og kirurgi), som nå har blitt slått sammen under en felles ledelse. Kreft- og infusjonspoliklinikken og dialyseenheten vil også ligge under den nye storpoliklinikken, som er medisinsk avdeling.

– Alt samlokaliseres i det nye bygget, og vi har felles medisinrom, lager og tøylager, samt felles kjøkken, møte- og skyllerom. Vi har ikke fått færre rom, men vi er nå flere som deler, sier avdelingsleder Wen-che Kjøllås.

Kjøllås har jobbet ved Kirkenes sykehus i 33 år og synes det er gjort

mye riktig ved planleggingen av den nye poliklinikken. Den nye poliklinikken blir stor med 45 rom til undersøkelse, konsultasjon og behandling. Her blir det felles bruk av alt av ressurser da mange av rommene brukes på tvers.

– I det nye sykehuset vil alt av klinisk virksomhet foregå på ett sted, ikke i tre ulike etasjer, som på det gamle sykehuset. Poliklinikken ligger på hovedplanet og i samme etasje som røntgen og laboratoriet. Dette gjør at pasientene slipper å gå så langt da alt er i nærheten.

Selvinnsjekk og felles venterom

– Etter at pasientene har sjekket seg inn på maskinene ved hovedinngangen kan de vente i et stort felles venterom. Tavler og skjermer vil vise en tallkode slik at de kan se når det er deres tur. På denne måten blir pasienten friere i ventetiden på sykehuset, kan Wenche fortelle.

Alt av øyeblikkelig-hjelp som skal til poliklinikken skal nå sluses inn via mottaket, det er kun en vei inn, noe som fører til et bedre system. Forarbeidet gjøres i mottaket da pasienten blir tatt imot, registret og videre behandling blir

vurdert og besluttet der.

– Det er ikke gjort i en håndvending å slå sammen flere poliklinikker. Overgangen for ansatte kan være utfordrende, da man er vant til å forholde seg til mindre enheter, men jeg tror dette blir veldig bra, sier Wenche.

Enerom

Allerede i idéfasen ble det vedtatt at det skal bygges enerom på poliklinikken. Enerom er ikke bare godt for smittevern, men også pasientenes integritet, skjerming, taushetsplikt.

Å ha enerom er viktig, med tanke på pasientsikkerheten, samt at det blir mindre støy og uro som gir pasientene bedre søvnkvalitet. Det blir også mye enklere for pasienter og behandlere å snakke sammen.

Alle enerommene er utstyrt med eget bad.

Arbeidsstasjoner

På sengetunene er det arbeidsstasjoner som er sentralt plassert i tunet. Helsepersonell er med det lett tilgjengelig for pasienter og pårørende til enhver tid. Arbeidsstasjonene blir et samlingspunkt.

Toalett: stort toalett tilhørende rom.

Foto: Bernt Nilsen

Operasjon: stuene er høyteknologiske og skal gjennom prøvedrift. Foto: Bernt Nilsen

Legemiddelkabinett

I poliklinikken, på sengetun og i intensivsen er nye legemiddelkabinett tatt i bruk. Disse nye, moderne kabinettene bidrar til at medikamentutgifter går ned og at man får bedre kontroll på beholdningen.

Kine Helen Brækkan er sykehusfarmasøyt i Finnmarkssykehuset kan fortelle at disse skal sikre at riktig pasient får riktige legemidler, i riktig dose og til riktig tid. Samtidig får man økt lagringssikkerhet, sporbarhet og tilgang til historikk som gir sikrere håndtering av legemidler.

– Programvaren gir kontroll på innsyn i pasientdata, utløpsdato, mulighet til å ta ut rapporter, blant annet klargjøring for A- og B-regnskap, generering av elektronisk bestilling fra ba-

sisliste til apotek, med mer.

– Man kan også kople sammen flere avdelingens medisinlager, og dermed se og reservere det man eventuelt måtte ha behov for fra en annen avdeling, sier Kine.

Sjeldnere brukte legemidler kan «deles» på, slik at sykehusets totale beholdning av legemidler blir redusert. Svinn på grunn av utløpt dato kan på denne måten begrenses.

– Sykepleiernes erfaring hittil på medisinsk sengepost, der vi har hatt systemet i bruk siden mai 2016, er kabinettet er enkelt i bruk og driftssikkert, forteller Kine.

Klar til bruk: kabinettene ble tatt i bruk allerede i 2016

Atrium: NKS har tre atrier hvor man kan nyte frisk luft, kunst og til og med jordbær, når det er sesong.

Foto: Bernt Nilsen

for pasienter og ansatte

Røntgenavdelingen på Kirkenes sykehus har fått nytt toppmoderne utstyr i det nye sykehusbygget. Selv om tilbudet er det samme i nytt bygg, fordrer nye maskiner ny kunnskap.

Det nye utstyret er blant annet skjeletterøntgenapparat, MR, en helt ny CT, samt en CT som kun har vært i bruk i ett år. I tillegg til dette har de nå også en transportabel røntgen til bruk på intensiv og akuttmottak, som tar bilder av skader i bryst, bekken og øvrig skjelett, og en transportabel maskin for gjennomlysning. Ultralydapparat flyttes med fra det gamle sykehuset. Nå er alle radiografer ferdig opplært på alle de nye maskinene.

– Det er bare en måte å bli kjent med det nye utstyret på, og det er ved at pasienter får gjort undersøkelser her på det nye utstyret, sier Ole Jørgen Ulvang, enhetsleder på radiologisk enhet.

– Bedre utstyr betyr bedre digital teknologi, som gir både høyere følsomhet og bedre oppløsning på bildene som tas. Dette kan føre til større nøyaktighet diagnoser, kan Ole Jørgen fortelle.

Forst på plass

Siden januar i år har Røntgen hatt pasienter på det nye sykehuset. Pasientene får luftige, lyse trivelige lokaler når de ankommer «røntgen». Ulvang sier pasientene spesielt er fornøyd med den nye MR som både støyer mindre og er romsligere enn de gamle MR-maskinene.

– MR-maskinen har videre åpning sammenlignet med de forrige maskinene, det gjør det langt mer behagelig for pasienter med klaustrofobi. Tradisjonelle MR-maskiner er kjent for å lage mye støy, men våre nye maskiner er mer stillegående, forteller Ole Jørgen.

Tett på akuten

Røntgenavdelingen har vært med i planleggingen av det nye sykehuset og bidratt til at avdelingen er fornuftig plassert til andre funksjoner på sykehuset. På det gamle sykehuset var de så langt unna akuttmottaket det gikk. Avdelingen er nå plassert vegg-i-vegg med akuttmottaket, med en korridor som kobler avdelingene sammen.

– Det gjør at pasienter i en akutt situasjon får rask transport til oss, samtidig som de er skjermet for innsyn fra andre.

Dobbel drift

I forbindelse med opplæring har Ulvang i perioder leid inn vikarer for å drifte to avdelinger, både på det gamle og det nye sykehuset.

– Vi har brukt mye tid på opplæring og hatt dobbel drift, på nytt og gammelt sykehus.

På «Røntgen» er det én hjelpleier, ni radiografer, to leger i spesialisering og fire overleger. I tillegg er det merkantilt personell som i de nye sykehuset går over i en felles merkantil enhet.

– Vi som er her stortrives, konstanterer Ole Jørgen.

CT: Røntgenavdelingen var tidlig på plass og har allerede behandlet pasienter på det nye sykehuset

Romslig: her får pasient og ansatte god plass til å foreta undersøkelser. Foto: Bernt Nilsen.

Radiografene: Janicke Warttinen og Hanne Samuelsen trives i nye lokaler.

Sjekk inn selv

Når du ankommer sykehuset kan du nå selv registrere din ankomst ved å taste inn fødselsdato og etternavn. At du selv registrerer deg som møtt, gir helsepersonell bedre oversikt og enklere logistikk, som igjen bidrar igjen til kortere ventetid.

Løsningen kan sammenlignes med innsjekk som gjøres på flyplassen når du skal ut og reise. Etter endt utredning eller behandling kan pasienten betale direkte på automater ved utgangen, eller via en link som pasienten mottar per sms når oppgjøret er klart for betaling.

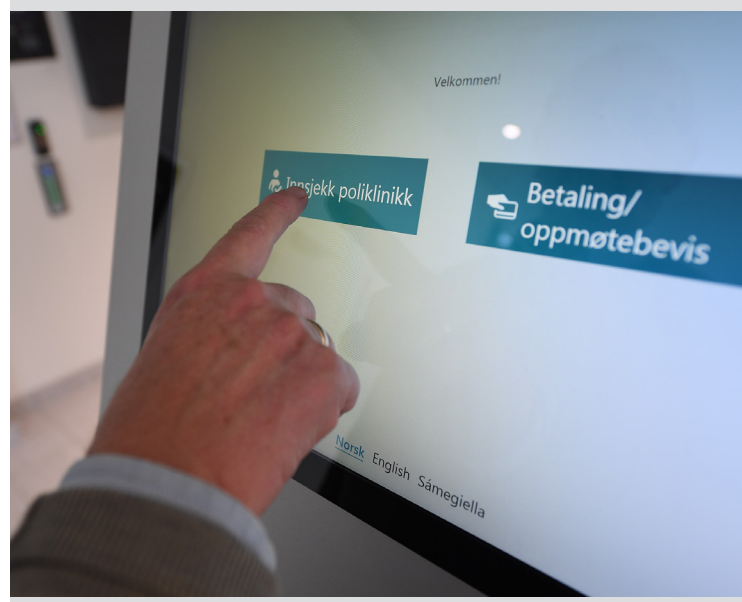
– Løsningen forventes å bidra til å fjerne kø i skranken og dermed korte ned ventetida, sier Ole Jørgen

Ulvang, lokal prosjektleder ved Finnmarkssykehuset.

Betaling

Etter endt time går pasienten tilbake til hvilken som helst innsjekksautomat i sykehuset og trykker på betaling. Da vil han eller hun få presentert alle sine oppgjør på Finnmarkssykehuset den aktuelle dagen. Ved time for eksempel på røntgen og poliklinikk vil begge timene vises, og beløpene samles til kun én betaling.

Dersom oppgjør enda ikke er klart i automaten, vil pasienten få beskjed om å forsøke igjen om fem minutter. Når oppgjøret er klart, betaler pasienten og kvitteringen kan brukes som oppmøtebevis i forbindelse med pasientreiser.

Innsjekksautomat: enkelt å registrere ankomst.

Foto: Bernt Nilsen

«Påleparken»: plassert utenfor sykehuset.

Foto: Bernt Nilsen

Billedvev: «Med Pushkin som bakgrunn», Berit Overgaard, 1984. Foto: Bernt Nilsen

Velkomst: statuen «Flyger» (2016) i bronse, av billedkunstneren Håkon Anton Fagerås, ønsker velkommen ved hovedinngangen.

Frisk med kunst

Når du befinner deg på et sykehus er du nesten alltid syk selv, eller pårørende til noen som er det. Mange tenker nok derfor neppe på sykehus som en arena for kunst.

For pasienter og pårørende kan sykehusbesøk bety lang ventetid - venting på undersøkelser, behandling, visitt, samtale, besøk, venting på mat - venting på å bli frisk. Kunsten kan gi ventetiden innhold og mening. Kunsten på nye Kirkenes sykehus skal være tydelig tilstede, stimulere tanker og refleksjon, og gi håp og trøst. Kunsten skal støtte virksomheten i sykehuset, bidra positivt til arbeidsmiljøet og til at pasienter blir friske.

– Kunst kan åpne, vekke nysgjerrighet og følelser uten at tolkningen er låst til noe bestemt. Kunst skal altså ikke bare være noe for øyet og fremstå dekorativt, men også kunne bety noe mer, sier Bård Rane, sivilarkitekt og prosjekttrådgiver i Metier OEC og leder av kunstutvalget for nye Kirkenes sykehus.

– Våre fysiske omgivelser har betydning for vårt velvære og vår yteevne. God kunst vil gi ytterligere kvalitetsdimensjoner til det fint formete nye sykehuset i Kirkenes, fortsetter Bård.

Kunstprosjekt

Styringsgruppen for Nye Kirkenes Sykehus oppnevnte derfor et kunstutvalg som utarbeidet og fikk godkjent en kunstplan i mars 2014. Kunstplanen har hatt som formål å gi en bedre pasientopplevelse og vektlegger også at sykehuset er plassert i Brentsregionen med en flerkulturell befolknings sammensetning som preger dagliglivet og sykehusets virksomhet. Kunstprosjektet kjennetegnes med historisk, politisk, kulturell og fysisk kontekst, lokal involvering, godt eierskap og forankring i regionen, samt bred formidling.

Kunsten blir med

Gjennom flere tiår er det samlet mange kunstverk, arbeider som er viktige å ta med over til nytt bygg fordi de er sterke identitetsbærere og forteller viktige historier. Det gjelder bilder av blant andre Ivar Sælø, Kåre Kivijærvi, Iver Jåks, Helge Revold og Kaare Espolin Johnson. Flere av disse verkene har blitt restaurert ved Oslo Konserveringsatelier og er klare for en ny tid i et nytt sykehus.

Det har også blitt kjøpt inn ny kunst til fellesområder, som i stor grad er åpent tilgjengelig for de fleste, så som venteområder nær hovedinngangen, sengeområdene og personalrom.

Dokumentasjonsprosjekt

Som det første av flere markante kunstprosjekter for det nye sykehuset i Kirkenes var Karoline Hjorth (Norge) og Riitta Ikonen (Finland) sitt dokumentasjonsprosjekt «Time is a ship that never casts anchor». Gjennom bilder og tekst i en egen blogg har Hjorth og Ikonen siden 2014 presentert en rekke historier med personer som på forskjellig vis har tilknytning til Finnmark og sykehuset i Kirkenes. Gjennom bloggen ble det skapt oppmerksomhet, engasjement og eierskap til byggeprosjektet og kunstprosjektet.

Påleparken

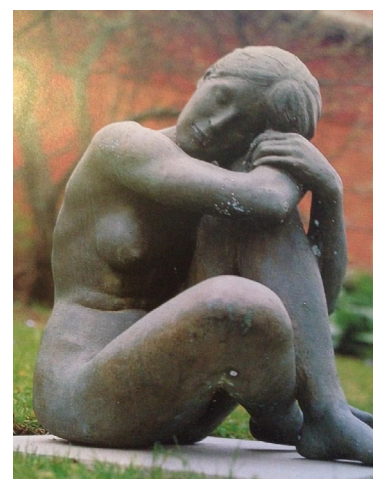
Anders Gjennestad er en norsk kunstner bosatt i Berlin som har gjennomført flere store kunstprosjekt i offentlige rom. Gjennestad vant en konkurranse høsten 2014 om å utvikle en allerede planlagt klimaskjerm nær hovedinngangen. Kraftige påler, opptil tre meter høye, har gitt verket navnet Påleparken.

Gjennestads kunstneriske bearbeiding gir Påleparken en ny dimensjon og en økt kvalitet gjennom blant annet 15 store metallplater spent opp mellom pålene, der ulike metallkvaliteter, silhuetter, lys og skygge er viktige faktorer. Platene og pålene vil sammen sørge for turbulens, slik at snø som blåser fra sydvest faller ut av vinden, og danner snøfonner før den kommer så langt som til hovedinngangen. Bruken av metall gir assosiasjoner til gruvevirksomhet og lokal industri og har inspirert Kirkenes Mekaniske Verksted til å stille med lokaler og lærlinger i produksjonen av Gjennestads verk. Kunstner og prosjekteringsgruppe har samarbeidet med professor Thomas Thiis ved Norges miljø- og biovitenskapelige universitet om denne formen for skulpturell snøskjerming. Ambisjonen er at verket også skal utstråle den kvaliteten, åpenhet og gjestfrihet som preger virksomheten i sykehuset.

Ikke bare for pasienter

Påleparken er godt synlig utenfor sykehuset og utgjør sammen med hovedinngangen, vestibulen og atriene innenfor, de viktigste områdene for større kunstverk. Påleparken og sykehuset er bygget inntil et etablert turområde og turveier.

– Med godt synlig kunst og tilgjengelige kantiner ved vestibulen, kan sykehuset bli en møteplass og et mål for opplevelse av natur, arkitektur og en av Finnmarks største samlinger av samtidskunst. Skoler kan benytte disse kvalitetene i sin undervisning, og slik kan kunsten være med å bygge tillit for fremtidige sykehusbesøk, sier Bård.

«Tone»: Joseph Grimeland, 1970, bronse. Tone er tatt med inn i varmen, gammel og ny plassering. Foto: t.v. kunstutvalget, t.h Bernt Nilsen.

Kunstutvalgets medlemmer:

Ranvei Sneve, avdelingsleder medisinsk service
 Unni Bente Elde, samhandlingsleder Senter for Fagforskning og samhandling
 Bo-Tage Nygren, Intensivsykepleier, Finnmarkssykehuset (2013-2015)
 Jo Lundbø, intensivsykepleier, Finnmarkssykehuset (2016-2017)
 Aina Kristoffersen, Barnevernspeagog, klinikk psykisk helsevern og rus (2013-2016)
 Anne Hasselberg, Brukerorganisasjonene (2013-2014)
 Jørgen Dahl, Brukerorganisasjonene (2014-2017)
 Michael Ramm Østgaard, byggets arkitekt, Momentum Arkitekter as
 Inger Blix Kvammen, utøvende kunstner og kunsthøgskolelærer, Kirkenes (2013-2014)
 Kristine Wessel, kurator og kunsthøgskolelærer, Kulturbyrået Mesén (2014-2017)
 Bård Rane, prosjektledelsens representant/utvalgets leder, Metier OEC

Læring og mestring

Kan man leve godt med sykdom? Svaret er ja, spør vi Elin Sagbakken, rådgiver innen læring- og mestring på Kirkenes sykehus. Sykehuset har i lengre tid tilbudt kurs for pasienter og pårørende og vil fortsette utviklingen på det nye sykehuset.

Som en del av pasient- og pårørendeopplæringen, som er en av sykehusets lovpålagte oppgaver, tilbyr vi lærings- og mestringkurs til utvalgte diagnosegrupper. Mestringskursene har som mål at deltakerne skal få bedre mestring, helse og livskvalitet ved å tilegne seg kunnskap og forståelse om egen sykdom og innta en aktiv rolle i eget liv.

Kursene består av et opplæringsprogram, som utarbeides gjennom et likeverdig samarbeid mellom fagpersoner (sykepleier, lege, med flere) og erfarne brukere. Disse bidrar i planlegging, gjennomføring og evaluering med sin brukererfaring, mens fagpersoner bidrar med sin fagkompetanse.

Kurstilbud

Det er per i dag faste tilbud til pasienter med diabetes 2, revmatiske sykdommer, nyresykdom, KOLS og hjertesykdom. Dersom Finnmarkssykehuset ikke har det mestringstilbudet som etterspørres, kan man også bli henvis til nærmeste sykehus som har tilbudet.

– Vi er opptatt av å møte pasient og pårørende der de er, slik at nye kurs vil alltid kunne bli aktuelle. Det er behovet som setter føringer for vår aktivitet, sier Elin Sagbakken, LMS rådgiver i Finnmarkssykehuset.

– For å bli med på kursene må man ha henvisning fra lege. Vi anbefaler alle nysyke å delta på mestringkurs, da tilbakemeldingene fra deltakerne er svært gode, samt at studier viser stor nytteverdi for den enkelte og for samfunnet, forteller hun videre.

Hjelper pasientene: – Vi kan hjelpe pasientene slik at de unngår å bli sykere, og blir i stand til å hjelpe seg selv og oppleve trygghet i hverdagen. Kursene er en viktig del av oppfølgingen av pasienten da de ofte har mange spørsmål og et økt behov for informasjon, veiledning og opplæring om hvordan håndtere og leve med sykdommen, sier Elin Sagbakken.

Lærings- og mestringstjenesten vil fortsette å utvikle kursene sine på det nye sykehuset.

– Vi skal fortsette å utvikle samarbeidet med brukerorganisasjonene og brukerutvalget - bygge bro mellom fagkunnskap og brukerkunnskap, rett og slett følge opp helseministerens «bestilling»: å utvikle pasientens helsetjeneste. Vi skal fortsette å spørre pasientene «Hva er viktig for deg?»

Samhandling

– Jeg tror også at vi kan legge til rette for en bedre helsetjeneste dersom vi jobber sammen tverrfaglig internt i egen klinikk og eget helseforetak, samt med kommunene i Øst-Finnmark. Ved å øke forståelse for hverandre har vi større forutsetning for å lykkes, sier Elin.

– Vi ønsker å støtte kommuner som skal etablere lærings- og mestringstilbud for sine innbyggere. Vi har erfaring over tid – den ønsker vi å dele!

– Vi skal fortsette å styrke vår kompetanse, altså helsepedagogikk, innen læring, mestring og medvirkning hos pasienter og pårørende. Dette ønsker vi å gjøre i samarbeid med kommunene, sier Elin avslutningsvis.

Å bruke metoder som film og e-læringskurs for å heve kompetansen er noe som kommer til å bli vurdert i fremtiden.

«Gjenkjennelsen. Jeg hørte andre fortelle om sine følelser og opplevelser, jeg kjente meg så igjen. Det å møte andre i samme situasjon, som hadde tenkt mye av det samme som jeg, ga meg styrke. En styrke jeg ikke kunne få hos fastlegen min»

– Sitat fra deltaker på kurs.

Visste du at du finner en fullstendig oversikt over våre Pasientkurs på nettsidene våre?

Besøk www.finnmarkssykehuset.no for mer informasjon om **Pasient og pårørendeopplæring** og for en oversikt over kommende kurs, dine rettigheter og mye mer.

Kontaktperson læring- og mestring: Elin Sagbakken
LMSKirkenespostmottak@hn.helsenord.no

Ungdomsråd

Vil du være med å påvirke unge pasienters hverdag? Har du selv vært pasient eller pårørende til en pasient? Er du mellom 12 og 23 år? Da søker vi deg!

I Finnmarkssykehuset ønsker vi å starte opp et ungdomsråd! Hensikten og målet med ungdomsrådet er at dere skal bidra til å sikre god brukermedvirkning i Finnmarkssykehuset – på ungdommens premisser. Det blir betalt for de timene man har møter og det er snakk om 4-6 årlige møter.

Ungdomsrådets skal:

- Fremme synspunkter og saker og si hva Finnmarkssykehuset bør gjøre for å forbedre tilbudet til unge brukere og pårørende
- Komme med saksforslag til hva rådet skal arbeide med
- Være et hørings- og rådsorgan for Finnmarkssykehuset i saker

som gjelder ungdom

Les mer om Ungdomsrådets oppgaver på vår nettside og kontakt Beate Juliussen på:

Beate.Juliussen@finnmarkssykehuset.no eller tlf: 900 38 119 dersom du er interessert eller ønsker mer info.

Vil du bli pasientvert?

Kunne du tenke deg å bruke 4 timer hver uke på å hjelpe pasienter med å finne veien på sykehuset?

Pasientverter hjelper pasienter med å finne fram på sykehuset og tilbyr seg å følge til og fra poliklinikker og behandlingssteder.

Ta kontakt med
Sør-Varanger Frivillig Sentral
frivillig@svk.no
T 78 97 18 57

Norges første kliniske spesialist i familieterapi

BUP er en poliklinikk som tilbyr utredning og behandling ved psykiske lidelser for barn, unge og deres familier. Tverrfaglig samarbeid er sentralt ved en slik poliklinikk. Hos oss jobber ulike yrkesgrupper som spesialpedagoger og spesialist i klinisk pedagogikk, klinisk sosionom og klinisk barnevernspedagog, psykolog og psykologspesialist og barnepsykiater.

Vektlegging av familieterapi står sentralt innen psykisk helsevern for barn og unge og BUP Kirkenes har alltid vært opptatt med å styrke dette fagområdet. Den siste kompetanseheving ved BUP Kirkenes i år, er at en medarbeider har fått klinisk spesialitet i familieterapi.

Liv-Reidun Haldorsen fikk sin godkjenning som klinisk spesialist i

familieterapi tidligere i år, og er med det den aller første i landet som har oppnådd denne spesialiteten. Liv-Reidun beskriver selv sin nyvunne spesialitet:

– Dette har vært et spennende studieforløp. Veiledningen har stor betydning som hjelp i egen utviklingsprosess. Det har vært fint å få mulighet til å få kvalifisere seg videre og spesialiteten betyr en anerkjennelse av den arbeidsinnsatsen som jeg har lagt ned. Med dette har vi mulighet til å heve kvaliteten i tilbudet til nytte for pasienten og de familiene som vi kommer i kontakt med. Et familiefokus utnytter det potensialet som ligger i familiesystemet og betyr at behandlingen ikke bare må foregå i individualsamtaler. Ansvar for endring skal ikke bæres av barnet/ungdommen alene.

– Jeg gleder meg til å nå kunne tilby de som vi møter nye flotte lokaler som ramme rundt det arbeidet vi gjør.

Først i Norge: Liv-Reidun Haldorsen med vitnemål.

Fokus på smittevern

Anita Brekken er hygiene-sykepleier og tuberkulosekoordinator på Kirkenes sykehus. Hun har vært delaktig i byggeprosjektet av Nye Kirkenes sykehus fra idefasen og overvært alt fra romplanlegging til søppelhåndtering.

Det sier seg kanskje selv at smittevern er viktig i et sykehus. Under byggingen av NKS har man fulgt Smittevernplanen for Helse Nord, som sier at smittevern skal inkluderes i alle byggeprosjekter tidligst mulig. Anita har derfor vært med helt fra idéfasen, og gitt innspill til utforming av bygget.

Kyndighet

– I arbeidet med å planlegge det nye sykehuset har jeg samarbeidet med ingeniører og byggfolk, og har måtte forstå både fysikk og kjemi. Byggfolk og helsefolk har forskjellige kulturer og vi har måtte lære å snakke hverandres språk, men dette har ført til at nye Kirkenes sykehus er svært godt ivarett når det kommer til smittevern.

Enerom

Det at pasientrommene er enerom er ikke bare godt for pasientenes integritet, men også for smittevern og ikke minst forebygging av kontaktsmitte.

– Adskillelse og å kunne raskt iverksette isolering har mye å si når det gjelder smitte mellom pasienter. Ellers er det generelt et stort løft i kvalitet for pasientene at det nå blir enkeltrom med stort eget bad, noe som er grunnleggende for å kunne ivareta basale smittevernrutiner og forebygge kryssmitte og utbrudd av for eksempel oppkast og diaré.

Rom under trykk

Operasjonsrom, kontaktsmitteisolat og andre isolatrom er høyteknologiske og nøye planlagt og utarbeidet. Det er brukt mye ressurser på infrastruktur til sluser til operasjon for overtrykk, som vil si at partikler suges ut fra luften og gir rene luft i rommet.

Utforming: møbler er nøye gjennomgått for best mulig smittevern.

Kontaktsmitteisolat har derimot undertrykk, som vil si at bakteriene holdes inne i rommet for å hindre spredning på sykehuset. Dette er det eneste i sitt slag i Finnmark.

– Rommene har aktive luftstrømmer og filter som må kjøres i gang, som krever samspill mellom teknisk personell og helsepersonell, forteller Anita.

Utformingen av sykehuset er utført slik at når en pasient fraktes inn på sykehuset ankommer de med ambulansen inn på bakkeplan, isolatet ligger slik til at pasienten kan fraktes direkte inn i isolatet og dermed forhindre smitte fra eller til pasienten. Isolatet ligger ved intensiv avdeling, og det er personell her som nå må opplæres i behandling av for eksempel tuberkulosepasienter. Dermed får vi flere sykepleiere med denne kunnskapen og et løft i kvalitet.

Sengevaskemaskin

Nye Kirkenes sykehus har blant mye annet nytt utstyr fått eget sengevaskeri, som halverer tiden personalet bruker på å rengjøre en sykehusseng. Sengevaskeriet sparer både tid og ressurser, minsker tungt manuelt arbeid, sikrer hygiene og øker kvaliteten betraktelig. Sengevaskemaskinen er en automatisk og synkronisert prosess. Sengen trilles på plass utenfor vaskemaskinen og settes så inn i maskinen. Den vaskes og tørkes og kommer ut på andre siden av maskinen, såkalt ren sone.

Anita Brekken.

– Kvaliteten blir hundre ganger bedre! Internasjonalt ser man at pasientnært utstyr gir grobunn for bakterier, som er fantastisk for forebygging av smitte. Det er ikke mange andre sykehus i landet som har dette og et stort sprang på kvalitet, og ikke minst høyner vi pasientsikkerheten! sier Anita.

– Pasientene får en ordentlig ren seng som vil bidra i vårt arbeid om at ingen blir påført unødvendige sykehusinfeksjoner på vårt sykehus. Vi har en nullvisjon på dette området, fortsetter Anita entusiastisk.

Møblering

Det er ikke bare enerom, operasjonssaler og isolat som har vært Anitas arbeid med smittevern på det nye sykehuset, også inventar og møbler har blitt nøye studert.

– Vi har sett på hvordan inventar og møbler skal være best mulig utformet. Renhold av omgivelser er viktig og derfor må møblene være lette å rengjøre, det er best med glatte flater, men disse skal

Sengevaskemaskin: skikkelig rengjorte senger er viktig.

Sterilsentral: her vaskes alt av utstyr nøye.

også ha komfort, så derfor har vi også i samarbeid med interiørarkitekt også.

Helse Nord, kanskje hele Norge, avslutter Anita.

– Vår visjon er å være det beste lokalsykehuset på smittevern i

Brukerutvalget i Finnmarkssykehuset

Pasienter og pårørende sitter ofte inne med verdifull kunnskap og erfaring fra helsevesenet. Brukerutvalget i Finnmarkssykehuset bidrar til å sikre at pasienter og pårørende blir hørt.

– Brukerutvalget er viktig for å påse at pasienter og pårørendes rettigheter og interesser blir ivarettatt. Våre erfaringer, behovsvurderinger, prioriteringer og synspunkter tas på alvor og vi er godt involvert, sier Kjell Magne Johansen, leder i Brukerutvalget ved Finnmarkssykehuset.

Brukerutvalget består av ni representanter fra ulike brukerorganisasjoner og forskjellige plasser i fylket. De er et rådgivende organ for styret og ledelsen og gir råd om forbedringer og behov for nye tiltak, samt tilbakemeldinger. De vurderer også pasientservice og pasientinformasjon og har dialog med ledelsen og styret i Finnmarkssykehuset.

God dialog

– Vi har seks til åtte møter i året hvor vi tar opp saker. Her er også sykehusets ledelse tilstede. Slik får vi en god, og viktig, dialog og brukermedvirkning som erkjenner at pasienter og pårørendes bidrag er viktig for et godt helsetilbud, forteller Kjell Magne.

– Dette gir oss mulighet til å komme med direkte tilbakemeldinger både når beslutninger skal tas og når tjenester og tilbud skal utformes.

Nytt utvalg

Dagens brukerutvalget ble nyvalgt i vår og Kjell Magne syns han har dyktige folk med seg. Brukerutvalgets medlemmer er ikke partipolitiske, men representerer sin organisasjon. Det er også en egen samisk representant.

– Ingen andre enn brukerne selv kan fortelle hvor foten trykker. Vi i brukerutvalget har erfaringer som pasient eller pårørende, og kan derfor tale deres sak. Vi har ofte vært innovert mange sy-

kehus og helseforetaket kan høste gode erfaringer fra oss.

NKS

Brukerutvalget var med i prosessen rundt nye Kirkenes sykehus allerede før det kom på tegnebrettet.

– Vi var godt involvert og fikk være med å påvirke prosessen. Vi ble invitert til tre befaringer. Etter befaringene kom vi med tilbakemeldinger på hvordan bygget var tilrettelagt. Vi har påpekt mangler, som deretter har blitt fulgt opp. Det er kjempefint å se at tiltak er gjort for å møte disse utfordringene.

– Fasilitetene, rom og service kommer til å bli strålende og ligge til rette for at pasientene blir veldig godt ivarettatt. Med enerom vil pasientbehandling kunne foregå på rommet uten sjenanse, eller fare for brudd på taushetsplikt. Pasientene kan gå på do og dusje når de vil, og se på den tv-kanalen de ønsker. Disse «små» tingene er kanskje i dag det viktigste for pasientens trivsel.

Brukerutvalget: Kjell Magne Johansen foran til venstre.

Bygget

Pasienter i Øst-Finnmark får et helt nytt og moderne sykehus, som kan by på det beste innen smittevern, teknisk utstyr, logistikk og behandling.

I 2008 begynte idéfasen for nytt sykehus, og på slutten av 2013 ble det besluttet at det skulle bygges nytt sykehus på en ny tomt ved Andrevann i Kirkenes. I tråd med samisk tradisjon overnattet prosjektledelsen i lavvoer på området før byggestart i 2013. Formålet med overnattingen var å be de åndelige og underjordiske om lov til å bygge på tomten, og etter en god natts søvn var det klart for å sette i gang.

Nyvinninger

Nyvinninger i sykehuset er blant annet isolasjonsrom for smittepasienter med undertrykk og lufttette dører, samt egen inngang direkte til rom som skal hindre at smitte sprer seg til resten av sykehuset. For pasienter som er sårbar for smitte blir det benyttet overtrykk i rommet.

NKS har en langt bedre logistikk og mer effektiv utnyttelse av arealer enn i det gamle sykehuset fra 50-tallet. Det blir en ny hverdag for pasienter og ansatte.

Kirkenes Byggservice satte i gang med bygging av grunnplanet i stål og betong, som ble overlevert desember 2016. Fra mai 2016 ble de første modulene til 2. og 3. etasje levert fra den tyske entreprenøren, Cadolto. 2018 har bygget gjennomgått rettelser av feil og mangler, og nå i oktober er vi i gang med innflyttingen og overtakelse.

Passivhus

Nye Kirkenes sykehus er blant

Nye Kirkenes sykehus: sykehuset ligger flott til ved Andrevann.

Foto: Bernt Nilsen

landets første med passivhusstandard. Det henter og leverer varme fra Mellomvann som ligger ved sykehuset. På sikt vil dette gi lavere driftskostnader. Passivhus vil si hus med en spesiell konstruksjon som gir et vesentlig lavere energibehov enn dagens standard, circa 25% av normen for tradisjonelle bygg. Energibehovet reduseres gjennom passive tiltak som ekstra varmeisolasjon, ekstra god tetthet, gode vinduer, utnyttning av solenergi og varmegjenvinning.

Rom og senger

Det er totalt 63 behandling og konsultasjonsrom på poliklinikk. Det nye sykehuset har også to fødestuer, fire operasjonsstuer. Totalt antall senger er 54, hvorav 24 er på medisinsk avdeling, 16 på kirurgisk, føde/gynekologisk har fem senger, og fysikalsk

medisin og rehabilitering har ni. Intensiven har fire senger + ett luftsmitteisolat. På post operativ overvåking er det fem senger. I tillegg huser bygget lokaler til AMK-sentralen og Kirkenes stor-kjøkken.

Grunnplanet (1. etasje) er plassbygd konstruksjon i betong og stål oppført av Kirkenes byggservice. Selve sykehuset (2. og 3 etasje) er basert på moduler bygget ved entreprenøren Cadoltos fabrikk i Tyskland. 300 moduler ble fraktet med skip fra Tyskland til Kirkenes Havn.

Byggets kledning av antrasink metallplater er med på å gi fasaden et særpreg.

Habilitering og rehabilitering

Full jubel: avdeling for rehabilitering vant KLPs arbeidsgledepris.

Foto: KLP

Enhetene i avdeling for habilitering og rehabilitering på Kirkenes sykehus har utviklet spesialkompetanse på hver sine områder, og de benytter ulike arbeidsmetoder. Samlet kan avdelingen tilby et bredt spekter av individuelt tilpassede og høyt spesialiserte rehabiliterings- og habiliteringstjenester i nye fine lokaler.

Sykdommer eller skader kan være medfødt, eller oppstå senere i livet. Noen mennesker har vanskelig for å bevege seg, mens andre kan ha mistet viktige sanser (syn, hørsel osv.). Nedsatt evne til å huske ting, eller problemer med å organisere eller ha oversikt

over hverdagen, kan også skape problemer. Avhengig av hvilke omgivelser personen befinner seg i, kan dette resultere i større eller mindre vanskeligheter med å mestre daglige aktiviteter, samt redusere personens muligheter til å være en sosial og aktiv deltaker i samfunnet.

– Habiliterings- og rehabiliteringstilbudene for voksne i Kirkenes er den eneste i sitt slag i fylket, og skal ivareta befolkningen i hele Finnmark, sier Kari Beate Engseth, avdelingsleder for rehabilitering.

– Vi omfatter alle tiltak som må til for at personer med sykdom eller skade skal mestre sin livssituasjon best mulig og dekker behovet for spesialisert, tverrfaglig rehabi-

tering og habilitering. Enhetene innehar ulik kompetanse, og benytter ulike arbeidsmetoder, som gjør det mulig å tilby individuelt tilpasset hjelp både til personen selv, pårørende og lokalt hjelpeapparat, forteller Kari Beate videre.

Større avdeling

Seksjon for fysikalsk medisin og rehabilitering (FMR) har senger i en egen fløy på nye Kirkenes sykehus. Fagfolk med spesiell kompetanse sørger for å tilpasse og planlegge oppholdet slik at det gir best mulig utbytte for den enkelte og tilbyr rehabiliteringsopphold (4 – 8 uker), og vurderingsopphold (inntil 14 dager).

Avdelingen har økt antall senger fra seks til ni, og kan derfor tilby tilrettelagt behandling til enda flere som trenger det.

I tillegg til flere senger har avdelingen fått nytt kjøkken med hevsenk funksjoner, som hjelper brukerne i forbindelse med opptrening og tilpasning. Avdelingen har lyse og trivelige lokaler hvor brukerne og pårørende kan oppholde seg, samt store gode rom.

Pasientrommene har bilder av ulike dyr og insekt på dørene, slik at pasientene lett kan huske hvilket som er deres rom.

– Målet med god habilitering og rehabilitering er å oppnå best mulig mestring av dagliglivets utfordringer, selvstendighet, delta-

Byggherre: Finnmarkssykehuset
Totalentreprenør, grunnplan (1.etasje): Kirkenes Byggservice AS
Totalentreprenør, modulbygget: Cadolto
Grunnarbeider: Oscar Sundquist AS
Arkitekt: BOARCH Arkitekter AS
Kostnadsramme, byggeprosjekt: 1,485 milliarder kroner
Areal: 20.000 kvm
Antall ansatte: 460

Teknisk rom: mye teknologi må til for å drive et moderne sykehus. Foto: Bernt Nilsen

Ryperommet: bildene på dørene skal hjelpe pasienter å huske hvilket rom de bor på.

kelse i opplæring, fritid og arbeid. God habilitering og rehabilitering forutsetter samhandling og koordinering med utgangspunkt i den enkelte brukers behov, sier Kari Beate.

Vant pris

Ansatte ved rehabiliteringsavdelingen ved Kirkenes sykehus gikk helt til topps i og vant KLPs arbeidsgledepris 2018. Arbeidsgledeprisen gis til arbeidsplasser som har gode og trygge arbeidsmiljø. Det handler om trivsel og

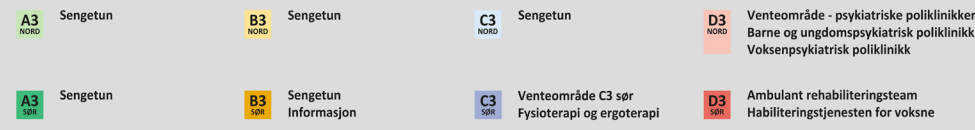
kvalitet i tjenesten og god samhandling på arbeidsplassene. De ansatte slapp jubelen løs da juryleder Vibeke Os Bratlie og P4s stuntreporter Sigurds Sollien kom til Kirkenes med det glade budskap om at de hadde vunnet pris for sitt gode arbeidsmiljø. De ansatte fikk i premie et hyggelig avbrekk i arbeidsdagen med heder og ære, velfortjent skryt og herlige musikalske godbiter fra Daniel Kvammen.

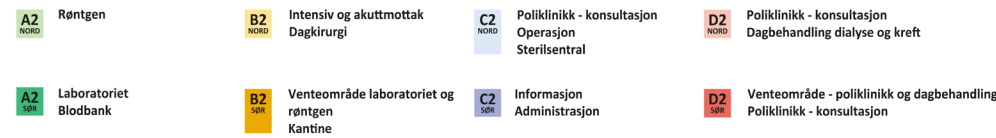
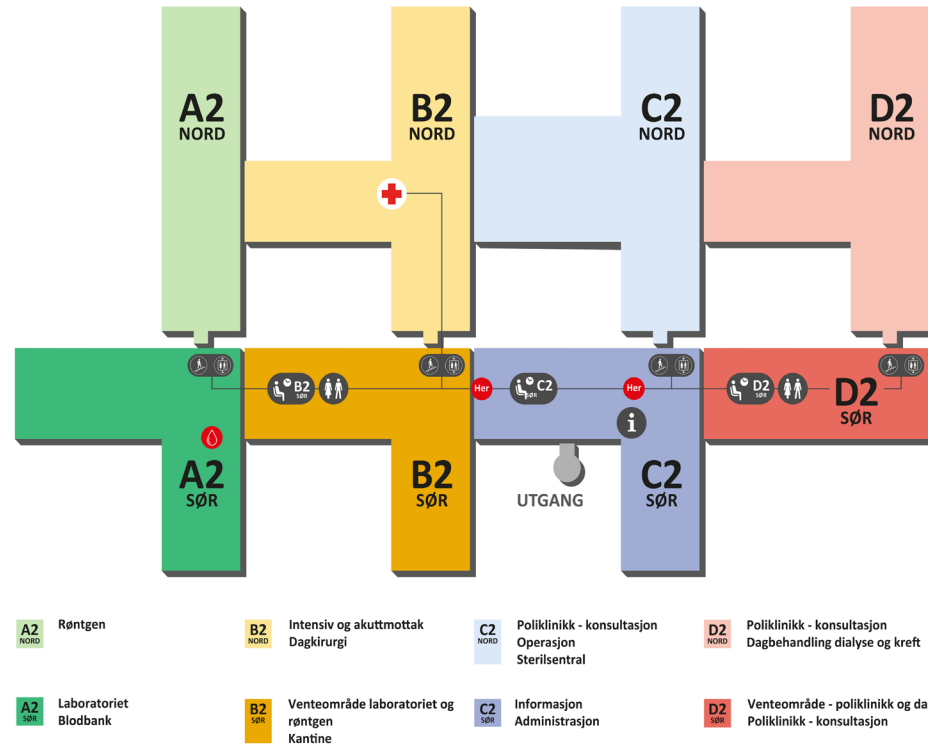
Sykehusplan Buohcceviessuplána

KIRKENES SYKEHUS

3

2

1

A	Administrasjon				C2
	Hálddahus				SØR
	Ambulant rehabiliteringsteam				D3
	Johtti veajuiduhttinjoavku				SØR
B	Barne- og ungdomspsykiatrisk poliklinikk				D3
	Mánáid- ja nuoraidpsykiatriija poliklinihkka				NORD
	Blodbank				A2
	Varrabánku				SØR
D	Dagbehandling dialyse og kreft				D2
	Beaivedikšun dialiisa ja borasdávda				NORD
	Dagkirurgi				B2
	Beaivekirurgijja				NORD
F	Fysioterapi og ergoterapi				C3
	Fysioterapiija ja ergoterapiija				SØR
H	Habiliteringstjenesten for voksne				D3
	Rávisolbmuid habiliterenbálvalus				SØR
I	Intensiv og akuttmottak				B2
	Intensiiva ja fáhkabuhcciid vuostáiváldin				NORD
L	Laboratoriet				A2
	Laboratoria				SØR
P	Poliklinikk – Konsultasjon 1 – 41	C2	D2	D2	
	Poliklinihkka – Bagadeapmi 1 – 41	NORD	NORD	SØR	
R	Røntgen				A2
	Røntgen				NORD
S	Sengetun 1 – 7	A3	A3	B3	C3
	Seangašillju 1 – 7 Kirurgijja	SØR	NORD	NORD	SØR
	Seremonirom				A1
	Seremoniijalatnja				SØR
V	Venteområde - laboratoriet og røntgen				B2
	Vuordinguovlu - laboratoria ja røntgen				SØR
	Venteområde - poliklinikk og dagbehandling				D2
	Vuordinguovlu - poliklinihkka ja beaivedikšun				SØR
	Venteområde - psykiatriske poliklinikker				D3
	Vuordinguovlu - psykiatriija poliklinihkka				NORD
	Voksenpsykiatrisk poliklinikk				D3
	Rávisolbmuid psykiatriija poliklinihkka				NORD

Foto og video

Pasienter og pårørende som ønsker å ta bilde eller video som minne fra tiden på sykehuset, kan kun gjøre dette dersom det er en selv, pårørende eller venner som er avbildet. Det er ikke lov å ta bilder av medpasienter eller ansatte. Vi håper at alle tar hensyn til personvernet under besøket på sykehuset, og avgrenser fotografering til å gjelde egen familie og venner.

Seremonirom

I første etasje, nede ved personalinngangen finner du sykehusets livssynsnøytrale seremonirom. Dette rommet kan benyttes av pasienter, pårørende og ansatte, uavhengig av tro eller livssyn. Her er du alltid velkommen til å finne ro til ettertanke. Kapellet er åpent for alle, uavhengig av tro eller livssyn. Lokalet har ikke fastmonterte religiøse symboler.

Kantine

Til venstre for hovedinngangen ligger kanten, drevet av Kirkenes storkjøkken med Else Sæbø i spissen. Kanten vil være åpen fra 10:30 - 15:30 (med forbehold om endringer). Her kan du kjøpe både lunsj og middagsretter, som suppe, salat og diverse varmretter. I tillegg blir det solgt kioskvarer. Kanten er åpen for alle og et flott sted å nyte god mat og kunst.

Parkering

Nye Kirkenes Sykehus vil ha til sammen 205 parkeringsplasser til besøkende og ansatte. 5 av disse er HC parkering nær hovedinngangen og ved akuttmottaket.

Finnmarksykehuset vurderer ulike type betalingsløsninger, blant annet automat.

Trådløst nett

På sykehuset har vi gratis trådløst nett, så du kan benytte deg av telefonen, laptopen eller nettbrettet ditt, om du er innlagt, til behandling, eller på besøk.

Søk opp: HN-gjest.

Seremonirom: her kan pasienter, pårørende og ansatte trekke seg tilbake.

Foto: Bernt Nilsen.

Kantine: besøkende, pasienter og ansatte kan nyte et varmt måltid.

Foto: Bernt Nilsen.